

Diarienummer

2023/00008

Protokoll för Övervakningskommittén för det nationella programmet för ESF+ onsdag den 6 december 2023

Tid: 10.00-15.00 (inkl. lunch 12.00-13.00)

Plats: Garnisonen, Karlavägen 100, lokal: Berzelii Park

Närvarande: se lista

1. Sammanträdet öppnades

Elin Landell, Övervakningskommitténs (ÖK:s) ordförande (ordf.) öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Särskilt välkommen till Eva Johansson och Alexandra Kirgios från EU-kommissionen.

2. Upprop

3. Godkännande av dagordning

Dagordning godkändes och har skickats ut i god tid före mötet.

4. Protokollet från föregående sammanträde

Inga synpunkter på föregående protokoll.

5. Val av justerare

ÖK valde Petra Örjegen (Företagarna) och Malin Jönsson (UHR) till justerare.

6. Anmälningar om överträdelse av EU:s stadga och de grundläggande rättigheterna (ESF+ 2021–2027)

- Föredragande: Jonas Bergström, ESF-rådet

Jonas Bergström informerade om att det inte fanns några anmälningar om överträdelse att redovisa.

7. Information från EU-kommissionen

- Föredragande: Eva Johansson, Alexandra Kirgios

Eva Johansson gav en övergripande information om vad som händer på kommissionen och inledde med att återkoppla från föregående ÖK-möte gällande artificiell intelligens (AI). Kommissionen har lagt fram ett förslag om regelverk kring AI inom ramen för EU:s arbete om digitala frågor.

2010 fastställdes en 10-årig digital agenda för Europa och där nämndes för första gången ICT:s (Information Communication Technologies) betydelse för att nå Europas olika mål. 2015 vidareutvecklade den femåriga "Strategi för den digitala inre marknaden" (Digitala agendan) och 2020 kom nästa digitala strategi (Att forma Europas digitala framtid) med fokus på teknik som fungerar för människor, rättvis och konkurrenskraftig ekonomi samt ett öppet, demokratiskt och hållbart samhälle. Under 2021 kompletterades strategin med den 10-åriga digitala kompassen som syftar till att omsätta EU:s digitala ambitioner för 2030 i konkreta termer.

EU vill reglera AI för att säkerställa bättre villkor för utveckling och användning av den innovativa tekniken.

I april 2021 lade kommissionen fram ett förslag till EU:s första regelverk för AI.

Den föreslagna rättsakten om AI fokuserar inte på själva tekniken, utan snarare på hur AI används och för vad den används. Ju större risk som en viss AI kan medföra för användarna desto striktare regler. Användningen klassificeras i fyra kategorier (oacceptabel, hög, begränsad och minimal risk). Arbets- och sysselsättningsalgoritmer ingår huvudsakligen i högriskkategori. Rättsakten förhandlas för närvarande.

Eva Johanssons övriga informationspunkter handlade om de offentliga samråd som är öppna och pågår: halvtidsöversynen ESF+, utvärdering av FEAD samt ett förslag till skydd för arbetare för substanser som orsakar cancer. Mer information finns på kommissionens hemsida.

Eva Johansson avslutade med att informera om några personalförändringar.

Generaldirektören för DG Employment Social Affairs & Inclusion går i pension och i dagsläget finns det ingen ersättare klar för honom. Eva Johansson meddelade att även hon planerar att gå i pension i slutet av året. Tills vidare är Alexandra Kirgios Sveriges kontaktperson.

Alexandra Kirgios informerade kortfattat om innehållet i kommissionens höstpaket som släpptes den 21 november, fastställande av EU:s ekonomiska och sociala prioriteringar (säkerställa politisk samordning) samt utvärdering av det pågående genomförandet av nationella återhämtningsplaner.

Vidare gavs information om planeringscykeln 2024 som betonar vikten av EU-finansiering för att finansiera de gröna och digitala övergångarna.

Det undersöks även hur åtgärder under återhämtningsplanerna samverkar med andra EU-finansieringsinstrument för att nå gemensam politiska mål.

Landrapporter och landspecifika rekommendationer kommer att komma efter valet till Europaparlamentet (i början av sommaren 2024).

Avslutningsvis informerade Alexandra Kirgios om den årliga undersökningen om hållbar tillväxt - The Annual Sustainable Growth Survey (ASGS) och om varningsmekanismrapporten - Alert Mechanism Report (AMR) samt den gemensamma sysselsättningsrapporten (JER).

AMR beskriver bland vilka länder som har makro-ekonomisk obalans, hur man kan upptäcka, förebygga och korrigera obalanser, samt vilka djupgående granskningar som bör göras.

JER redovisar bland annat en årlig översikt över den viktigaste sysselsättnings- och sociala utvecklingen i EU, samt över medlemsstaternas åtgärder i linje med deras nationella mål för

sysselsättningspolitiken. I rapporten analyseras även framsteg som gjorts för att nå de överordnade målen för 2030 om sysselsättning, kompetens och fattigdomsminskning. För mer djupgående information om rapporterna hänvisas till kommissionens hemsida.

8. Information från Arbetsmarknadsdepartementet (A-dep)

- Föredragande: Åsa Bergqvist

Åsa Bergqvist återkopplade från föregående ÖK-möte vad gäller övervägande om att lägga in förenklade kostnadsalternativ i det nationella programmet för ESF+ och att få det godkänt av EU-kommissionen. Arbetsmarknadsdepartementet återkommer till övervakningskommittén om ett eventuellt förslag till beslut.

Elin Landell gjorde ett förtydligade att på föregående ÖK-möte fördes diskussioner om två beslut. Dels programändring om förenklade kostnadsalternativ, dels revidering av utvärderingsplan. Båda besluten kräver mer förberedande arbete och eventuellt beslut kan komma på ÖK-mötet i mars 2024.

9. Information från Svenska ESF-rådet

- Föredragande: Håkan Forsberg

Håkan Forsberg inledde med att rikta ett stort tack till Eva Johansson, EU-kommissionen, som informerat att hon går i pension vid årsskiftet.

Ekonomistyrningsverket (ESV), som granskar hur ansvariga myndigheter hanterar utbetalning av EU-medel, har nu lämnat sina preliminära granskningsrapporter. Felprocenten bör ligga på under 2 procent.

För ESF-rådets del ligger den på 0,53 procent i år (jämfört med 0,06 procent föregående år).

I den gamla programperioden (2014–2020) finns det några projekt som ännu inte är avslutade. Vid ÖK-möte i mars 2024 är tanken att ÖK ska få en mer utförlig information om genomförandet av programperioden 2014–2020.

För innevarande programperiod (2021–2027) gavs en sammanfattning av nuläget gällande:

- information om de olika programområdena
- andelen medel ESF-rådet har intecknat per region
- andelen medel ESF-rådet har intecknat per programområde.

Myndighetens ambition är att ha en framtung start. Vid en eventuell justering av valutakursen blir det mer pengar att hantera för myndigheten.

Håkan Forsberg informerade även om intecknat av total ram (mnr) gällande tilldelning för respektive region. Idealet är att ligga på 30–40 procent intecknat.

På nationell nivå, där myndigheten har beslutat om mest medel, ligger andelen på 43 procent. Även Norra Mellansverige, Småland och Öarna och Stockholm har bra

beslutsnivåer. Genomförande i Mellersta Norrland går något långsammare på grund av interna och externa faktorer.

Håkan Forsberg avslutade med att informera om det seminarium som ESF-rådet anordnade i Stockholm den 24 oktober, en dialog om kompetensförsörjning. Till seminariet var ordförande i strukturfondspartnerskapen och utvecklingsdirektörer (eller annan relevant position) i regionerna inbjudna. Syftet med seminariet var att diskutera hur ESF+ kan matcha arbetsgivarens behov genom kompetensutveckling av anställda samt para ihop arbetslösa med arbetsgivares behov.

Sara Martinsson (IFAU) tyckte att det var väldigt bra och uppmuntrande att ESF-rådet jobbar pro-aktivt för att öka efterfrågan på projektmedel för kompetensutveckling och att även myndigheter kontaktas och erbjuds möjlighet till pengar för projekt.

10. Information om kommunikationsplan 2024

- Föredragande: Jenny Glumoff, ESF-rådet

Jenny Glumoff informerade om pågående kommunikationsaktiviteter, samt vad som har gjorts bra/mindre bra under 2023 och en framåtblick på 2024. Den pågående budgetprocessen innebär att samtliga förslag till aktiviteter för 2024 ännu inte har fastställts.

Webbplatsen

ESF-rådet har en ny startsida på www.esf.se, en ny utlysningssida, projektbanken har utökats med ESF+ och en ny sida för ESF+. Nyheterna innebär snabbare sökinformation och bättre filtrering. Antalet besökare på webben ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Hittills under 2023 har webben 231 000 besökare (jämfört med 200 000 under 2022).

Intranätet

ESF-rådet utvecklar nu ett nytt intranät. Intranätet är en viktig kanal för myndighetens medarbetare för att bland annat hitta relevant information. Det nya intranätet ska vara tillgänglighetsanpassat och ska lanseras i maj 2024.

Sociala medier och nyhetsbrev

ESF-rådet jobbar aktivt med att synas på sociala medier så som Facebook och LinkedIn och via ett nyhetsbrev. Det publiceras fler inlägg i veckan och myndigheten har även utöka interaktionen med besökare via exempelvis kampanjen "Hitta-sin-plats". Här lyfts artiklar fram med goda projekt. Det är också viktigt att lyfta EU i sammanhang med Socialfonden, som till exempel transnationellt arbete. ESF-rådets nyhetsbrev har idag 5000 prenumeranter.

Klarspråk och tillgänglighet

Vid årsskiftet 2023/2024 har hela myndigheten utbildats i klarspråk och i att skapa

tillgängliga dokument. Arbetet fortsätter under 2024 med att kvalitetssäkra kanaler och innehåll.

Event

Under 2023 har myndigheten anordnat flera event som även publiceras på webbens kalender. Flera event finns på Youtube och kan ses i efterhand. Det går även bra att prenumerera för att få hintar om nya evenemang (så kallat RSS flöde).

Jenny Glumoff avslutade med att visa en film om kompetensutvecklingsinsatser som blev mycket uppskattat av ÖK:s ledamöter.

Gunnar Anderzon (SKR) efterfrågade information om ESF-rådet och kopplingen till EU-kommissionens plattform Kohesio. Plattformen har potential men det är svårt att på regionnivå hitta vad som är gjort.

Jenny Glumoff svarade att Kohesio har en GIS-koppling med kartor och att den kommer att utvecklas framöver. Här finns information om Kohesio: <https://www.esf.se/nyheter/kohesio-samlar-alla-eu-finansierade-projekt/> och <https://kohesio.ec.europa.eu/sv/>.

11. Information om statsstödsregler som tillämpas vid projektfinansiering från ESF+ 2021–2027

- Föredragande: Zandra Nordanås, verksjurist från ESF-rådet

Zandra Nordanås gav en övergripande information om EU:s statsstödsregler med hänvisning till artikel 107.1 FEUF (Fördraget om Europeiska unionens funktionsrätt) samt en genomgång av de olika rekvisiten i artikeln. Zandra gick även igenom de EU-förordningar enligt vilka Svenska ESF-rådet kan ge statligt stöd.

Artikel 107.1 anger fyra kriterier som ska vara uppfyllda för att ett stöd ska räknas som statsstöd:

-*Stöd ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel.* Det är uppfyllt även om åtgärderna samfinansieras av EU via Socialfonden+.

-*Gynnar vissa företag eller viss produktion.* EU-domstolen har konsekvent definierat företag som enheter som bedriver ekonomisk verksamhet oberoende av deras rättsliga ställning och hur de finansieras. Även flera juridiska personer kan vara ett företag.

För att bedöma om stödet innebär ett gynnande bör företagets ekonomiska situation efter eventuellt stöd jämföras med dess ekonomiska situation om stödet inte beviljas.

-*Snedvridning av konkurrens.* Det krävs inte att stödet skulle hjälpa företaget att expandera eller vinna marknadsandelar för att det inte ska vara tillåtet.

- *Påverkan på handeln och konkurrensen.* Det är inte nödvändigt att fastställa att stödet rent faktiskt påverkar handeln mellan medlemsstaterna utan det är tillräckligt att det kan ha påverkat.

Statsstöd är förbjudet inom EU om det inte uppfyller vissa på förhand bestämda undantag. Svenska ESF-rådet kan ge stöd enligt den allmänna de minimiförordningen. Stöd kan ges

under en treårsperiod och uppgå till 200 000 euro. Stöd ges till "ett enda företag". Företag som ska få de minimis stöd ska lämna in ett så kallat "de minimis intyg".

Svenska ESF-rådet kan även ge stöd enligt artikel 31 i den allmänna gruppundantagsförordningen. Stöd kan ges till utbildning och uppgå till 2 miljoner euro per utbildningsprojekt. Det får dock inte beviljas för utbildning som företag anordnar för att följa tvingande normer för utbildning. Stöd får inte lämnas till påbörjat projekt.

Efter föredragningen fördes en diskussion bland ledamöterna.

Gordon Hahn (Coompanion) informerade om att EU:s ministerråd nyligen antagit slutsatser om förutsättningarna för social ekonomi som innefattar rekommendationer till medlemsstaterna att främja utvecklingen av sociala företag, bland annat genom bättre tillgång till finansiering. Han efterfrågade vad som görs i Sverige för att uppfylla rekommendationen.

Flera ledamöter tog upp frågor om bland annat behov av att se över den svenska förordningen om tillämpning av EU:s statsstödsregler, tolkningen och tillämpningen av de nuvarande reglerna, samt om tillämpningen i Sverige skiljer sig från hur andra länder gör. Det handlar mycket om tolkningar. Flera framhöll att det är viktigt att göra enhetliga bedömningar i enlighet med regelverket, men även att det finns behov att skapa utrymme för att statsstödsreglerna ska fungera bättre i Sverige.

Zandra Nordanås menade att det är svårt att jämföra olika länder i EU eftersom vad som utgör en ekonomisk eller icke ekonomisk verksamhet beror på politiska val eller den ekonomiska utvecklingen i viss medlemsstat. Kommissionen har ett ställningstagande där de går igenom och hänvisar till praxis.

Åsa Bergqvist (A-dep) avslutade med information om att Arbetsmarknadsdepartementet inte för närvarande är involverad i någon dialog om att regelverket ska ses över.

Mer utförlig information om statsstödsreglerna finns i presentationsmaterialet.

12. Information från EU-kommissionens kommitté för ESF+ och dess tekniska arbetsgrupp

- Åsa Bergqvist (A-dep)

Åsa Bergqvist återkopplade från de senaste mötena 23–25 oktober i Madrid och 4–5 december i Bryssel. I vanlig ordning lämnade kommissionen information om ett antal aktuella frågor. Det fördes även diskussioner om den framtida sammanhållningspolitiken och ESF+. Se presentationen för mer information.

Åsa informerade om den kommande halvtidsöversynen och flexibilitetsbeloppet enligt artikel 18 i förordning (EU) 2021/1060 och att Arbetsmarknadsdepartementet vid övervakningskommitténs möte i mars planerar att ta upp en diskussion om den framtida

sammanhållningspolitiken och ESF+.

13. Information från senaste AU-mötet

- Gunnar Anderzon ordförande i AU

Gunnar Anderzon rapporterade från senaste AU-möte den 9 november 2023 där punkterna speglade informationen på dagens ÖK-möte.

Bland annat diskuterades förslag till beslut om revidering av utvärderingsplan. Ledamöterna i AU efterfrågade mer underlag för att kunna ta beslut på ÖK-möte i december. Det fanns även behov att diskutera kring underlaget i AU samt att det då blir för tätt inpå att ta beslut på ÖK-mötet i december. Beslutet om revidering av utvärderingsplan har därför skjutits fram till första ÖK-mötet 2024.

14. Nästa ordinarie sammanträde den

Den 7 mars 2024 på World Trade Center i Stockholm.

15. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

16. Projektbesök: Samstart – förbättrad övergång från skola till arbetsliv för unga med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning(ESF+ 2021–2027)

- Föredragande: Christian Skoog (projektledare) och Jessika Rahm (projektkoordinator)

Christian Skoog inledde med en kort bakgrund av Samstart som är ett projekt inom ramen för ett förordningsstyrt uppdrag att utveckla samverkan i övergången från gymnasieskola till arbetsliv för unga med funktionsnedsättning.

Samstart 1 (2019–2023) består av 5 delprojekt i 14 kommuner och Samstart 2 (2023–2026) består av 15 projekt i 144 kommuner. I cirka 100 av de 144 kommunerna finns det samverkansavtal i dagsläget. Arbetsförmedlingen har cirka 100 medarbetare i projekten och cirka 200 utsedda personer från kommunerna medverkar i projektet.

Det är i skolan man hittar individer med funktionsnedsättning och i behov av samordnat stöd i övergången skola/arbetsliv. Samstart kom till genom att det ser olika ut i landet, att individer med behov av stöd inte fångas upp och att det saknas tydlig processbeskrivning.

Samstart är mer än bara skolverksamhet. Det är samverkan mellan Arbetsförmedlingen och gymnasieskolan samt mellan Arbetsförmedlingen och kommun/andra aktörer.

Samverkansstrukturen bygger på multikompetenta team, kontaktpersoner på gymnasieskolor och i kommunala insatser/aktiviteter. Arbetsförmedlingens SISU-konsulenter arbetar tillsammans med team som bland annat består av arbetsterapeut, psykolog, lärare, kurator, mentor, skolsköterska, socialsekreterare och arbetsmarknadskonsulent som

samverkar med arbetsgivare i det vardagliga arbetet.

I Samstart finns en nationell samverkan, NOD, som är ett nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället.

I samband med presentationen visades en intressant film om projektet. Mer utförlig information finns i projektets presentationsmaterial.

17. Sammanträdet avslutas 15.00

Lista över närvarande ledamöter och övriga närvarande

Möte			Organisation	Förnamn	Efternamn	Närvaro
231206	1	ord	Arbetsförmedlingen	Maria	Kindahl	X
231206	1	ord	Arbetsgivarverket	Emil	Lindström	X
231206	1	ers	Coompanion	Gordon	Hahn	X
231206	1	ord	DO	Ann	Frisell	X
231206	1	föred	EU-kommissionen	Eva	Johansson	X
231206	1	föred	EU-kommissionen	Alexandra	Kirgios	X
231206	1	ers	Folkbildningsrådet	Linda	Rosén	X
231206	1	ord	Forte	Ulla	Wallin	X
231206	1	ord	Fremia	Patrik	Schröder	P 11–17
231206	1	ord	Funktionsrätt Sverige	Marina	Carlsson	X
231206	1	ord	Företagarna	Petra	Örjegren	X
231206	1	ord	Försäkringskassan	Carina	Hagelin Kjällman	X
231206	1	ers	Försäkringskassan	Isabella	Öhqvist	X
231206	1	ord	IFAU	Sara	Martinsson	X
231206	1	ord	LO	Mattias	Schulstad	P 11–17
231206	1	ers	Migrationsverket	Johanna	Lensell Rebillon	X
231206	1	ord	MYH	Sofia	Karlsson	Digitalt
231206	1	ordf.	Regeringskansliet, ÖK:s ordf	Elin	Landell	X
231206	1	föred	Regeringskansliet	Åsa	Bergqvist	X
231206	1	ord	Region Gävleborg	Ida	Thunholm	X
231206	1	ord	Region Norrbotten	Roger	Ylinenpää	Digitalt
231206	1	ord	Riksföreningen Sveriges stadsmissioner	Åsa	Bengtsson	X
231206	1	ord	Riksidrottsförbundet	Marie	Denitton	P 1–10
231206	1	ord	Socialstyrelsen	Sofia	Lidén	X
231206	1	ers	Socialstyrelsen	Hillevi	Andersson	X
231206	1	ord	Svenskt Näringsliv	Carina	Lindfelt	P 1 - 10
231206	1	ord	Sveriges kommuner och regioner (SKR)	Gunnar	Anderzon	P 1–14
231206	1	ers	Tillväxtverket	Kjell	Wenna	X
231206	1	ord	Universitets- och högskolerådet (UHR)	Malin	Jönsson	X
231206	1	sekr.	Svenska ESF-rådet, ÖK-sekr.	Anita	Ivarsson	X

231206	1	gd	Svenska ESF-rådet	Håkan	Forsberg	X
231206	1	bis	Svenska ESF-rådet	Jonas	Bergström	X
231206	1	bis	Svenska ESF-rådet	Jenny	Glumoff	X
231206	1	bis	Svenska ESF-rådet	Maria	Rönnbäck	X
231206	1	föred	Arbetsförmedlingen, Samstart	Christian	Skoog	P 16
231206	1	föred	Arbetsförmedlingen, Samstart	Jessika	Rahm	P 16

36

Protokollet är justerat:

Elin Landell, ordförande

Anita Ivarsson, sekreterare

Petra Örjegren, justerare

Malin Jönsson, justerare